

KHU DỰ TRỮ SINH QUYỀN **LANG BIANG**

Hộ Vệ của Sự Bền Vững

“ LANG BIANG WORLD BIOSPHERE RESERVE
The Keeper of Sustainability

LỜI TỰA

Khu dự trữ sinh quyển được đặt tên theo ngọn núi Langbiang, nơi có truyền thuyết về câu chuyện tình lãng mạn giữa chàng Lang và nàng Biang của người K'Ho là cư dân bản địa đã sinh sống bao đời nay. Nơi đây còn lưu giữ những nét văn hoá đặc sắc hoà quyện vào không gian văn hoá công chiêng Tây Nguyên đã được UNESCO công nhận là di sản của nhân loại. Cùng với các giá trị văn hóa, các giá trị về cảnh quan đa dạng sinh học cũng đã được UNESCO công nhận mang tính toàn cầu.

Với phương châm “Bảo tồn để phát triển, phát triển để bảo tồn”, kể từ khi được UNESCO công nhận, khu DTSQ Langbiang đã bước đầu thể hiện được vai trò là “Hộ vệ cho sự bền vững”. Thông tin về khu DTSQ đã được người dân bản địa chia sẻ, hình ảnh của Langbiang đã được quảng bá và cảm kích bởi du khách thập phương. Các hoạt động thú vị ở Langbiang như tham gia trải nghiệm văn hóa công chiêng, văn hóa bản địa hoặc các tour du lịch sinh thái, các chương trình giáo dục môi trường cũng nhận được nhiều sự quan tâm, đồng hành. Tất cả những hoạt động này đều giúp quảng bá giá trị của khu dự trữ sinh quyển và quan trọng hơn hết, nguồn lợi từ các hoạt động này trực tiếp góp phần cải thiện sinh kế cho cộng đồng, cho kinh tế địa phương, góp phần vào việc bảo tồn các giá trị tự nhiên và văn hóa cho hôm nay và cho mai sau.

Ban quản lý Khu DTSQ thế giới Langbiang xin trân trọng cảm ơn sự hỗ trợ quý báu của các chuyên gia JICA - Nhật Bản thuộc dự án Bảo tồn Tài nguyên Thiên nhiên Bền vững - hợp phần 3 đã có nhiều hoạt động hỗ trợ cho việc bảo tồn và phát triển bền vững khu dự trữ sinh quyển Langbiang.

Tôi ghi nhận sự nỗ lực của nhóm tác giả đã dành thời gian hoàn thành cuốn sách này để giới thiệu bạn đọc gần xa và xin gửi lời chào mừng tốt đẹp nhất đến với khu Dự trữ sinh quyển thế giới Lang Biang. Kính chúc nhóm tác giả và độc giả lời chào trân trọng, lời chúc sức khỏe và thành công!

Phạm S

Phó chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng

Trưởng Ban quản lý khu DTSQ Thế giới Lang Biang

PREFACE

The biosphere reserve is named after Lang Biang Mountain, where the romantic, long lived K'Ho love story of Lang and Biang. It also preserves unique cultural features that blend into the Gong - the UNESCO recognized heritage. Along with cultural values, biodiversity values are also recognized globally.

With the motto of “Conservation for Development and Development for Conservation”, since its establishment, LBBR has made certain progress on its path as “The Keeper of Sustainability”. For instance, LBBR has successfully developed an effective tool for collaboration among stakeholders to solve local issues on livelihoods and environment. The information about the biosphere reserve has been shared locally and the LBBR image is promoted widely. Other fascinating activities such as gong dance, cultural tours, ecotourism or environmental education activities have also received high appreciation and participation. The above activities continuously promote the image of LBBR, and more importantly, benefits from them shall directly improve the local livelihood, contribute to the sustainable development of local economy and to the conservation of species and their habitats as well as cultural values for now and for tomorrow.

The Management Board of LBBR would like to express our sincere thanks to JICA experts from the Sustainable Natural Resource Management Project (SNRM) for your great support toward the conservation and sustainable development of LBBR.

I highly appreciate the effort of the editor team for your great work to promote the LBBR far and beyond. I wish all the best, health and success to the editor team, the readers of this booklet and the visitors to the Lang Biang World Biosphere Reserve.

Welcome you to Lang Biang World Biosphere Reserve!

Pham S., PhD

Vice chairman of Lam Dong Province's People's Committee

Chairman of Lang Biang World Biosphere Reserve

HỆ SINH THÁI ĐA DẠNG

Với hệ sinh thái rừng đa dạng, bao gồm các hệ sinh thái rừng đặc trưng như rừng lá rộng thường xanh, rừng lá kim, rừng hỗn hợp lá rộng và lá kim, rừng tre,... phạm vi 275.439 ha của khu dự trữ sinh quyển thế giới Lang Biang hiện đang là nơi cư trú của hơn 1.940 loài thực vật và 747 động vật khác nhau.

STUNNING RICH BIODIVERSITY

275,439 hectares covering various ecosystems including evergreen broad-leaf, coniferous, broad-leaf and coniferous mixed, and bamboo forests is the Lang Biang World Biosphere Reserve, home to more than 1,940 plant and 747 animal species.

MÁI NHÀ CỦA CÁC LOÀI THỰC VẬT VÀ ĐỘNG VẬT CÓ NGUY CƠ TUYỆT CHỦNG

Có 64 loài thực vật được liệt kê trong Sách đỏ Việt Nam và 34 loài khác có giá trị bảo tồn và giá trị dược phẩm cao đang sinh sống và phát triển tại khu DTSQ Lang Biang. Đáng kể như cây Pơ-mu 1.300 năm tuổi, thông đỏ có giá trị kinh tế và chiết xuất có thể chữa ung thư, các loài thực vật quý, lan quý, v.v...

► *THE 1,300-YEAR-OLD FOKIENIA (FOKIENIA HODGINSII)*

SHELTER FOR THE ENDANGERED FLORA & FAUNA

64 plant species listed in Vietnam Red List Book, and 34 are of high conservation and medicinal values are thriving in LBBR. Some typical name 1,300-year-old Fokienia hodginsii, the red pine tree from which the extract is used for cancer treatment, orchids and other rare species.

▶ CHÀ VÀ CHÂN ĐEN
BLACK-SHANKED DOUC
(*PYGATHRIX NIGRIPES*)

MI LANGBIAN
GREY-CROWNED CROCIAS
(*CROCIAS LANGBIANIS*)

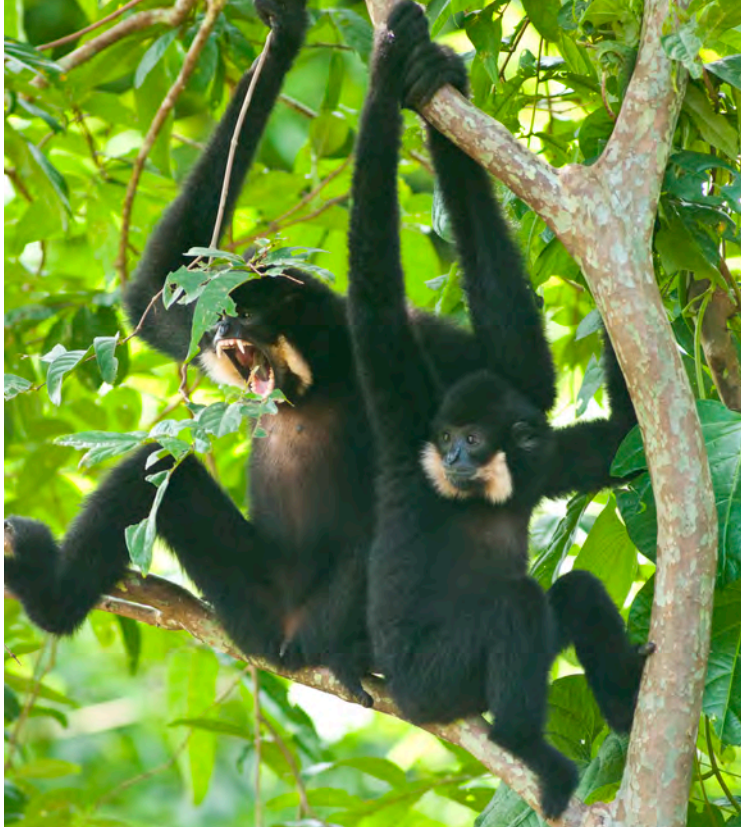
Ngoài ra, nơi đây còn là nơi cư trú của quần thể động vật đa dạng, bao gồm 89 loài động vật có vú, hơn 247 loài chim, 46 loài bò sát, 46 loài động vật lưỡng cư, 30 loài cá và 335 loài côn trùng khác nhau. Một vài loài đặc hữu được liệt vào nhóm các loài động vật đang bị đe dọa tuyệt chủng ở mức nguy cấp là Mi Lang Biang, Chà Và Chân Đen, Vườn Đen Mã Vàng, Cây Vần Bắc, và Éch Cây Sần Trà Hình được phát hiện đang sinh sống tại đây.

▼ ÉCH BAY MA CÀ RỒNG
VAMPIRE FLYING FROG (*RHACOPHORUS VAMPYRUS*)

Also, LBBR provides rich ecosystems for 89 species of mammals, 247 species of birds, 46 species of reptiles, 46 species of amphibians, 30 species of fishes and 335 species of insects. A few globally critical endangered species, including the mi langbian, black-shanked douc, yellow-cheeked gibbon, Owston's palm civet and cloaked moss frog monkey are recorded living in the areas.

▶ VƯỜN ĐEN MÀ VÀNG
YELLOW-CHEEKED GIBBON
(*NOMASCUS GABRIELLAE*)

Đáng chú ý là tại đây xuất hiện loài Mang Lớn, một loài trong họ hươu nai được phân bậc bảo tồn mức nguy cấp. Hình ảnh Mang Lớn chụp từ máy bẫy ảnh chụp tại các tuyến bảo tồn đa dạng sinh học của khu DTSQ Lang Biang như một tia hy vọng rằng các loài nguy cấp tuyệt chủng vẫn còn tồn tại trong khu vực này.

Notably, the large-antlered muntjac has recently been recorded in the area. Camera-trap photos along the biodiversity monitoring routes in LBBR confirm the presence of this critically endangered species and spurs hope to further conserve this barking deer in the country.

PHOTO BY SOUTHERN INSTITUTE OF ECOLOGY,
LEIBNEZ-IZW, SAOLA WORKING GROUP, GWC
01-28-2017 07:50:27

▼
MANG LỚN
LARGE-ANTLERED MUNTJAC (*MUNTIACUS VUQUANGENSIS*)

▼
SẾ THỒNG HỌNG VÀNG
VIETNAMESE GREENFINCH
(*CHLORIS MONGUILLOTI*)

NƠI KHỞI NGUỒN CỦA NỀN VĂN MINH

Một điều thú vị mà ít người biết đó là tỉnh Lâm Đồng đã được các nhà khoa học và khảo cổ học khẳng định là một vùng đất cổ, được nhiều cư dân cổ đại chọn làm nơi ngụ cư từ lâu. Nơi đây thực sự là vùng đất thiêng liêng, đã và đang tiếp tục nuôi dưỡng một nền văn hóa đặc trưng.

THE CULTURAL MASTERPIECE OF MANKIND

It is not well-known yet mind-blowing that scientists and archaeologists have discovered that Lam Dong Province is one of the oldest settlement lands of ancient inhabitants where many ancient archaeological sites have been preserved. Therefore, the sacred land has been incubating and nurturing its distinct culture since its formation.

Nền văn hóa “Cồng Chiêng” - Nhịp Đập Trái Tim Miền Cao Nguyên

Nhịp điệu của Cồng, hay còn được biết đến với tên “Cồng và Chiêng” theo tiếng địa phương, đã vang lên xuyên núi rừng từ bao đời nay ở vùng đất Lang Biang này. Cồng Chiêng tượng trưng cho tiếng gọi của thần linh và là cách để người dân địa phương bộc lộ các cung bậc cảm xúc hi - vọng - ái - ố.

Vào năm 2005, văn hóa Cồng Chiêng đã được UNESCO đưa vào danh sách Di sản Văn hóa Phi vật thể.

GONG CULTURE, CENTRAL HIGHLANDS' HEARTBEAT

The rhythm of Gong, or “Cong and Chieng” in local language, has been ringing through the course of history and many layers of forests in the Lang Biang plateau. The Gong dance conveys holy message to cherish Gods and reflect spiritual voices of love, joy, and sorrow in the local's daily life. In 2005, Gong culture was proudly inscribed on the list of UNESCO Intangible Cultural Heritage, a well-deserved tribute to what it has done to its ethnic minorities.

LỄ HỘI HOA ĐÀ LẠT, BIỂU TƯỢNG CỦA MÙA XUÂN VĨNH CỬU

Một trong những điều khiến Lễ hội Hoa Đà Lạt luôn giữ vị trí quan trọng trong lòng du khách là bởi lễ hội diễn ra vào mùa đông, không phải mùa xuân, thường là vào tháng Mười Hai mỗi hai năm một lần. Khi những cơn gió đông lạnh giá kéo về lại là lúc trăm loài hoa Đà Lạt đua nhau nở rộ, khoe sắc như một biểu trưng cho mùa xuân vĩnh cửu của Đà Lạt.

Đây cũng là ngày hội để tôn vinh sự đa dạng và thịnh vượng của nghề trồng hoa. Các chương trình diễu hành, triển lãm, hội chợ thương mại hoa, rau sạch và cây cảnh thu hút lượng lớn du khách đến Đà Lạt để tận hưởng mùa lễ hội cũng như tìm hiểu các cơ hội kinh doanh tiềm năng.

DALAT FLOWER FESTIVAL, THE SYMBOL OF ETERNAL SPRING

The festival takes place every other year in Winter (not Spring), normally in December biennial. Despite freezing winters, flowers still bloom and thrive, an evidence and metaphor for “eternal spring”. The festival is to honor the rich diversity of flowers and prosperity of floriculture. Parades, exhibitions and trade fairs of flowers, vegetables and ornamental plants attract visitors to Dalat to enjoy the festive season as well as get to know economic development opportunities.

PHẬT GIÁO VÀ KIẾN TRÚC CHÙA CHIỀN, SỰ CÂN BẰNG

Khí hậu mát mẻ và khung cảnh thanh bình tạo nên một không gian thanh tịnh, lý tưởng cho các tu sĩ, nữ tu, những ai thực hành thiền định. Hoặc đơn giản là dành cho những ai muốn thoát khỏi sự hối hả của cuộc sống thường nhật.

BUDDHISM AND PAGODAS, THE BALANCE

The reserve’s cool weather, peaceful atmosphere and gorgeous scenery create a wonderful backdrop for dedicated monks, nuns, those practicing meditation or those simply escaping the hustles and bustles of daily life.

THIÊN VIỆN TRÚC LÂM

Thiên Viện Trúc Lâm không chỉ là một ngôi chùa có cảnh trí và kiến trúc độc đáo mà còn là nơi kết hợp hài hòa các trường phái Thiền khác nhau với văn hóa truyền thống, tạo thành một nét Thiền đặc trưng của người Việt.

TRUC LAM ZEN MONASTERY

Truc Lam is not only any ordinary pagoda with magnificent architecture and surroundings but it is also a school which harmoniously combines different Zen schools with Vietnamese cultural and tradition into Vietnamese Zen.

CHÙA LINH PHƯỚC

Có thể nói Linh Phước là một trong những ngôi chùa đẹp nhất ở tỉnh Lâm Đồng. Chùa đạt được nhiều kỷ lục đáng ngưỡng mộ ở Việt Nam, trong đó có tháp chuông lớn nhất Việt Nam, tượng rồng dài nhất (49m), tượng Quan Âm Bồ Tát cao nhất và nhiều công trình kiến trúc nổi bật khác.

LINH PHUOC PAGODA

Linh Phuoc is among the most gorgeous pagoda in Lam Dong. It has set quite a few records in Vietnam: the biggest bell in Vietnam, the longest glass dragon (49 meters long), the tallest Quan Am Bodhisattva statue, and so on.

VƯỜN ĐIÀ ĐÀNG CỦA NÔNG SẢN CHẤT LƯỢNG

Khu DTSQ Lang Biang là vùng đất được ưu ái với nhiều sản phẩm nông sản vô cùng chất lượng và đa dạng, bao gồm trà, rau, và hoa cao cấp. Khu vực này cũng là địa bàn có sản lượng sản xuất cà phê xếp thứ 2 toàn quốc. Nông sản từ khu DTSQ Lang Biang hiện đang được xuất khẩu và yêu mến bởi người dùng trong và ngoài nước.

THE EDEN OF AGRICULTURE PRODUCTS

LBBR is endowed with an abundance of extraordinary agriculture products. At the moment, the area is renowned for producing the best-quality tea, vegetables, flowers and ranks second in national coffee production. Those are exported and loved worldwide.

NÔNG SẢN ĐẶC TRƯNG

Thật khó để có thể chọn được một sản phẩm nông sản duy nhất để đại diện LBBR. Dưới đây là một số sản phẩm không thể bỏ qua khi ghé thăm khu DTSQ Lang Biang.

THE SIGNATURE

It is a brain-twisting challenge to pick the agriculture products which represent LBBR. These below are a few notable ones to look out for when visiting the area.

A-ti-sô

Nếu hoa sen là quốc hoa của Việt Nam thì A-ti-sô là loài hoa biểu trưng của cao nguyên Lang Biang. Nhờ vào điều kiện thổ nhưỡng và khí hậu nơi đây, A-ti-sô trồng ở Lang Biang được đánh giá là đẹp nhất, chất lượng tốt nhất trong khu vực Châu Á. Hiếm có loài thực vật nào như A-ti-sô có thể dùng được từ gốc đến ngọn, dùng làm thực phẩm lẫn dược phẩm vì những lợi ích đối với sức khỏe, đặc biệt giúp lọc gan, thải độc, kích thích đốt mỡ thừa và giảm lượng cholesterol trong máu.

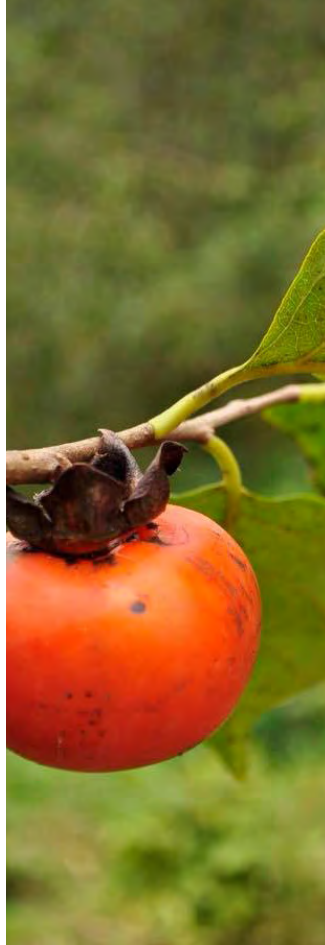
ARTICHOKES

As the lotus is the Vietnamese national emblem, artichoke is named as the symbol of Lang Biang. Thanks to the favourable local soil and climate conditions, Lang Biang artichokes are widely recognized as the best in Asia. Not as many plants as Artichoke can be consumed wholly for its health benefits like detoxification, stimulating fat burning and reducing cholesterol level.

HOA

Lâm Đồng là tỉnh sản xuất hoa lớn nhất Việt Nam, đủ đáp ứng nhu cầu trong nước và xuất khẩu. Hoa ở khắp nơi, trong ngõ nhỏ hay trên đường tấp nập, giữa lòng thành phố hoặc đong đưa bên hiên nhà. Ai đến Đà Lạt cũng ngất ngây bởi muôn hoa bốn mùa, từ mai anh đào, mimosa, phượng tím nở rộ phố phường hoặc những vườn lan, hồng, cúc...

Quả Hồng

Những vườn hồng trái chín trĩu cành giữa núi, đồi là một nét đặc biệt khiến ai đến Lang Biang phải lưu luyến. Đa số các cây hồng được trồng tự nhiên ở Lang Biang, không phải được trồng trong nhà kính. Đã có một thời, mỗi nhà ở đây đều có riêng cho mình một cái cây hồng ở trong khoảng sân vườn. Theo thời gian, người ta tạo ra nhiều cái tên khác cực dễ thương cho cây hồng, như là "Trái Trời Ban", hoặc "Mật Ngọt Thiên Nhiên".

PERSIMMONS

Most gardens of persimmons are planted naturally without greenhouse. There was a time when every family has a persimmon tree in their garden. There are a number of nicknames for persimmons, including "The Fruit of the Gods" and "Nature's Candy". Persimmons can be eaten fresh, dried, raw, or cooked.

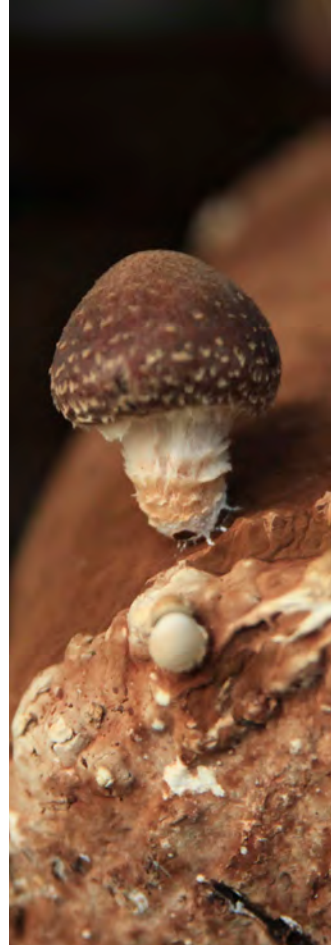

Cà phê

Bạn có biết cà phê đã được người bộ lạc K'Ho, sau khi được người Pháp giới thiệu về cây cà phê, đã tiến hành trồng trọt trên khu vực này từ thế kỷ 19 cho tới ngày nay không? Chất lượng cà phê cao nguyên Lang Biang đã vươn xa trong khu vực và vươn tầm được thế giới biết đến.

COFFEE

Did you know that French colonists introduced coffee and K'Ho tribes in Lang Biang successfully grew heirloom Arabica from the 19th century onwards as their main cultivation practice? To date, coffee of Lang Biang areas has gone beyond the regional borders and even its widely recognized worldwide.

Nấm Hương

Nấm hương là món quà quý giá mà Mẹ thiên nhiên ban tặng cho khu DTSQ Lang Biang. Khí hậu núi cao và nguồn nước trong lành là điều kiện thuận lợi để canh tác nấm hương Shiitake thuận lợi, phát triển.

SHIITAKE MUSHROOM

Shiitake mushroom is a precious gift Mother Nature bestows on LBBR. The mountainous climate and pristine water are favourable to this special-species cultivation.

FLOWERS

Lam Dong is the largest flower producer in Vietnam to meet domestic demand and export. Flowers are found anywhere: in alleys or along the streets, in the city or swinging on balconies. Visitors to Dalat are always amazed with year-round blooming of pinky cherry blossom, purple jacaranda, yellow mimosa or vast gardens of orchids, roses, daisies....

KHU DỰ TRỮ SINH QUYỂN LÀ GÌ?

Khu dự trữ sinh quyển (DTSQ) là một khu vực hệ sinh thái được khoanh vùng với mục đích bảo tồn tự nhiên, sử dụng bền vững và duy trì các giá trị của hệ sinh thái và các giá trị văn hóa. Năm 1975, Chương trình Con người và Sinh quyển (Man and Biosphere) của UNESCO đưa ra khái niệm về khu DTSQ và đến tháng 7 năm 2018 đã có tới 686 khu dự trữ sinh quyển tại 122 quốc gia bao gồm 20 địa điểm xuyên biên giới. Ở Việt Nam có khu 9 khu DTSQ với Lang Biang là “thành viên mới nhất”.

WHAT IS BIOSPHERE RESERVE?

Biosphere Reserve (BR) is an ecosystem area aimed at the conservation of ecosystems and its sustainable use with maintaining associated cultural values. The concept of BR was launched in 1975 as a part of UNESCO's Man and Biosphere Program (MAB). As of July 2018, there are 686 biosphere reserves in 122 countries, including 20 transboundary sites. Vietnam has 9 recognized biosphere reserves with Lang Biang to be the newest.

Khu DTSQ có ba chức năng chính, là “Bảo tồn”, “Hỗ trợ nghiên cứu khoa học”, và “Phát triển kinh tế và xã hội”, được thực hiện ở ba phân khu:

- **Khu vực trọng điểm:** Khu vực quan trọng nhất, thực hiện chức năng bảo tồn đa dạng sinh học và hệ sinh thái.
- **Khu vực hỗ trợ:** Khu vực hành lang để bảo vệ vùng lõi. Đây là nơi tổ chức các hoạt động giáo dục môi trường, du lịch sinh thái, nghiên cứu khoa học, v.v...
- **Khu vực chuyển tiếp:** Khu vực có các hoạt động kinh tế xã hội bền vững, phục vụ cho phát triển và bảo tồn.

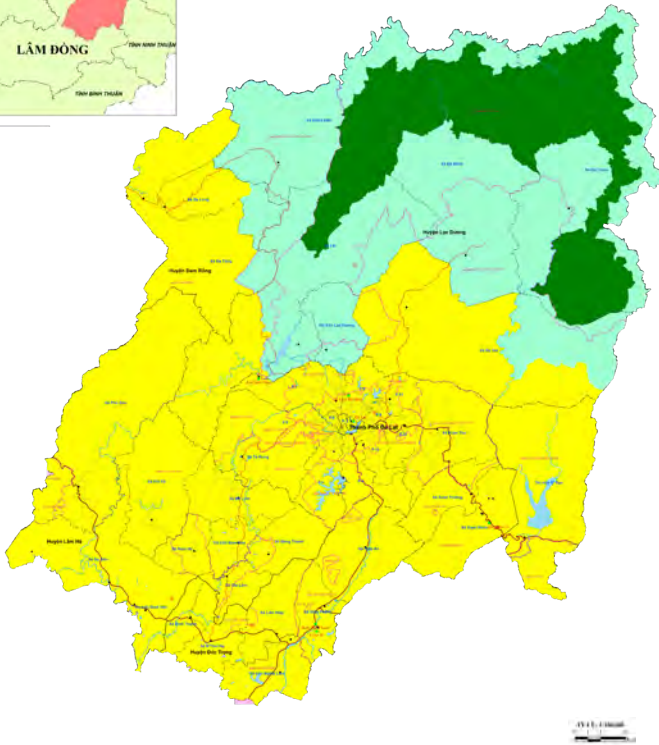
BR has three functions: “Conservation”, “Supporting academic research”, and “Developing economy and society” in the three zones below;

- **Core area:** The most important areas for conservation of biodiversity and its ecosystem.
- **Buffer zone:** An area as a buffer for the protection of core area to implement environmental education, ecotourism, academic research, etc.
- **Transition area:** An area where various stakeholders aim for the sustainable socio-economic development.

TỔNG QUAN KHU DTSQ LANG BIANG

Khu DTSQ Lang Biang được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên Hợp Quốc (UNESCO) công nhận vào ngày 9 tháng 6 năm 2015 và là khu DTSQ thứ 9 được công nhận ở Việt Nam. Được đặt tên theo vùng cao nguyên địa phương, khu DTSQ Lang Biang nằm ở phía bắc của tỉnh Lâm Đồng, trải rộng trên 275.439 ha, ở độ cao 650m đến 2.300m so với mực nước biển và là nơi còn nhiều vùng rừng, kiểu rừng nguyên sơ phát triển.

Vùng lõi của khu DTSQ rộng 34.943 ha nằm ở Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà. Vùng đệm rộng 72.232 ha ở huyện Lạc Dương và huyện Đam Rông. Vùng chuyển tiếp có diện tích 168.264 ha trải rộng qua thành phố Đà Lạt, các huyện Đơn Dương, Lâm Hà và Đức Trọng.

BẢN ĐỒ LBBR
LBBR MAP

KHU VỰC TRỌNG ĐIỂM
CORE AREA

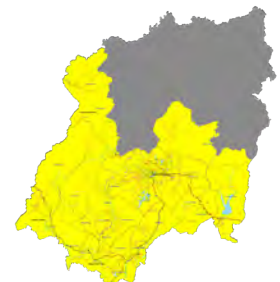

KHU VỰC BỎ TRỢ
BUFFER ZONE

OVERVIEW OF LANG BIANG BIOSPHERE RESERVE

Lang Biang World Biosphere Reserve (LBBR) was recognized on 9th June 2015 by the United Nations Organization for Education, Science and Culture (UNESCO, 2015). This is the 9th World Biosphere Reserve in Vietnam. Named after the local plateau, the LBBR is located in the northern part of Lam Dong Province, covering 275,439 ha at the altitude ranging from 650 meters to nearly 2,300 meters with several different untouched forest types.

The core zone of LBBR is on an area of 34,943 ha, staying in Bidoup - Nui Ba National Park. The buffer zone of 72,232 ha is a part of Lac Duong district and Dam Rong district. The transition area covers 168,264 ha in Dalat City, Don Duong, Lam Ha and Duc Trong districts.

KHU VỰC CHUYỂN TIẾP
TRANSITION AREA

Giáo sư Nguyễn Hoàng Trí
Chủ tịch Chương trình Con người và Sinh quyển Việt Nam - UNESCO Việt Nam.

“Mặc dù là khu dự trữ sinh quyển mới được công nhận ở Việt Nam, nhưng Lang Biang với được sự hỗ trợ của JICA đã xây dựng được cơ chế hợp tác để quản lý và phát triển bền vững giữa các bên liên quan vì mục tiêu của khu DTSQ. Đây là mô hình cần được chia sẻ rộng rãi với các khu dự trữ sinh quyển khác. Tài liệu này và những hoạt động tại khu DTSQ Lang Biang sẽ đóng góp đáng kể trong việc thực hiện Kế hoạch Hành động Quốc gia của Mục Tiêu Phát Triển Bền Vững tại Việt Nam, Chiến dịch MAB và Kế hoạch UNESCO/MAB LIMA ACTION PLAN 2016-2025.”

Prof. Nguyen Hoang Tri
President of the Vietnam's National Network of UNESCO Biosphere Reserves

“LBBR is the newly nominated BR in Vietnam, but their activities, especially collaborative mechanism among stakeholders toward the sustainable development with the support of JICA is a model which should be widely shared with other BRs. This booklet and other activities done in LBBR would significantly contribute to the implementation of the National Action Plan of SDGs in Vietnam, MAB Strategy and UNESCO/MAB LIMA ACTION PLAN 2016-2025.”

NỖ LỰC BẢO TỒN VÀ NÂNG CAO GIÁ TRỊ CỦA KHU DTSQ LANG BIANG

“Bảo tồn để phát triển bền vững, phát triển bền vững để bảo tồn” chỉ có thể thành công khi có sự nỗ lực, chung tay của các bên liên quan, từ các cơ quan chính phủ, doanh nghiệp tư nhân, việc nghiên cứu khoa học, và người dân địa phương. Đồng thời, mọi sự hỗ trợ đều là cần thiết để có thể gìn giữ những giá trị tự nhiên và văn hóa và trao lại cho các thế hệ hôm nay và mai sau.

EFFORTS TO CONSERVE AND ENHANCE THE VALUES OF LANG BIANG WORLD BIOSPHERE RESERVE

“Conservation for sustainable development, sustainable development for conservation” is only realized by combined efforts from different stakeholders including government agencies/ private companies/ research institution/ villagers. However, further supports are needed to keep the natural and cultural values to next generations.

Hoạt động giám sát rừng và sự đa dạng sinh học

Giám sát liên tục sẽ đảm bảo nguồn dữ liệu luôn được cập nhật, hiệu quả từ đó tạo cơ sở cho các nhà quản lý có các giải pháp thiết thực. Trong vùng lõi của khu DTSQ, kiểm lâm viên của vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà và người dân cộng đồng thực hiện tuần tra rừng và lắp đặt máy bẫy ảnh để quan sát các loài chim, thú. Ngoài ra, tại đây còn sử dụng công nghệ của thiết bị bay không người lái để tăng cường hiệu quả.

FOREST AND BIODIVERSITY MONITORING

Continuous monitoring provides sufficient and real-time data to take necessary actions for improvement. In the core area of LBBR, rangers of Bidoup Nui Ba National Park and villagers conduct patrolling activities regularly to monitor the forests and set up camera traps for monitoring animals. Hi-tech monitoring activities are also being implemented, such as drones.

Quảng bá các sản phẩm thân thiện với môi trường

Từ lâu, nông nghiệp đã là hoạt động sinh kế chính của người địa phương. Việc nâng cao giá trị của hàng hóa và chất lượng nông sản là điều cần thiết để tăng thu nhập cho cộng đồng, hướng tới phát triển bền vững. Với sự hỗ trợ của nhiều tổ chức, cá nhân, người nông dân đã có nhận thức tốt hơn về áp dụng công nghệ cao để canh tác xanh, bền vững, đa dạng hóa và nâng cao chất lượng nông sản từng ngày.

PROMOTION OF ENVIRONMENTAL-FRIENDLY PRODUCTS

The area has long relied on agriculture as the main source of income. Moving forward, promoting environmental-friendly products creates not only higher monetary values to cultivators, but it also brings sustainability in the long run. Thanks to efforts from various organizations and individuals, farmers are more aware and diversifying their livelihoods such as persimmons, shiitake mushroom, etc. in a sustainable manner.

Tổ chức Giáo dục Môi Trường và Du lịch Sinh thái

Trung tâm Du lịch sinh thái và Giáo dục Môi trường thuộc Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà và các công ty tư nhân tổ chức các hoạt động du lịch sinh thái và giáo dục môi trường. Các hoạt động được thực hiện cùng người dân cộng đồng đã đem đến những kiến thức thiên nhiên thú vị và trải nghiệm khó quên cho bất kỳ ai đến Bidoup và Lang Biang.

IMPLEMENTATION OF ENVIRONMENTAL EDUCATION AND ECOTOURISM

Environmental education program and ecotourism activities are organized by the CEEE - Center for Ecotourism and Environmental Education under Bidoup - Nui Ba National Park as well as private companies. Activities done in collaboration with local people bring interesting information and memorable experiences to anyone visiting Bidoup and Lang Biang areas.

"Campsite in Bidoup-Nui National Park"

Tiếp tục công tác nghiên cứu khoa học

Công tác nghiên cứu khoa học là một phần thiết yếu khác, góp phần củng cố và xúc tiến các bằng chứng khoa học về giá trị của khu DTSQ Lang Biang, từ đó giúp các nhà quản lý đưa ra những đánh giá xác đáng và quyết định thiết thực, thực hiện các hành động cần thiết để bảo tồn và phát triển bền vững khu DTSQ Lang Biang.

CONTINUOUS ACADEMIC RESEARCH

Academic researches contribute to provide the scientific evidence on the values of LBBR and support decision-makers to judge and take required actions for conservation of LBBR.

NGHIÊN CỨU VỀ SỰ ĐA DẠNG THỰC VẬT SÂU TRONG TRUNG TÂM KHU DỰ TRỮ SINH QUYỂN THẾ GIỚI

Tiến sĩ Nguyễn Văn Ngọc

Khoa Sinh Vật Học

Đại Học Đà Lạt

Khu dự trữ sinh quyển thế giới Langbian là một trong bốn trung tâm đa dạng sinh học ở Việt Nam, tuy nhiên hệ thực vật ở đây còn nhiều bí ẩn và giá trị thực sự của khu dự trữ vẫn chưa được nhìn nhận một cách toàn diện, đầy đủ. Nhiều loài thực vật mới đã và đang liên tục được phát hiện tại khu vực này, như: *Magnolia bidoupensis* (Nam et al., 2011), *Camellia ligustrina* (Orel et al., 2014), *Arisaema langbianense* (Van et al., 2016), *Billolivia noanii* (Luu et al., 2018), etc.

Để hiểu rõ hơn về hệ thực vật khu vực Bidoup-Núi Bà, từ năm 2012 đến nay, tâm cuộc khảo sát đã được tiến hành dưới sự giám sát và hỗ trợ của Bộ Môi Trường Nhật Bản. Tổng cộng, 3200 tiêu bản thực vật đã được thu thập, chúng tôi đã phát hiện và mô tả thêm 7 loài thực vật đặc hữu mới. Tháng 3 năm 2019, sách ảnh cho hệ thực vật VQG Bidoup-Núi Bà (Tập I: Khu hệ thực vật Lang Biang) đã được xuất bản, trong đó có 19 loài được đề xuất là loài mới cho khoa học.

Hiện nay các cuộc khảo sát vẫn đang tiếp tục, còn rất nhiều phát hiện mới lạ khác mà trong tương lai sẽ được xuất bản thành hai tập tiếp theo của bộ sách ảnh nói trên, với mục đích nâng cao nhận thức về giá trị đa dạng sinh học của khu vực. Ngoài ra, chúng tôi sẽ tiếp tục tiến hành các nghiên cứu sinh thái, vật hậu học và các các bằng chứng phân tử để có thể hiểu sâu hơn về giá trị đa dạng của hệ thực vật nơi đây. Những phát hiện này sẽ là thông tin hữu ích trong việc xây dựng chiến lược bảo tồn và phát triển bền vững cho khu vực.

RESEARCH ON PLANT DIVERSITY IN THE CORE OF LBBR

Dr. Nguyen Van Ngoc

Faculty of Biology

Dalat University

In Vietnam, LBBR is one of the four national biodiversity centres, and its value has not fully understood yet. New species of plants have been continuously discovered such as *Magnolia bidoupensis* (Nam et al., 2011), *Camellia ligustrina* (Orel et al., 2014), *Arisaema langbianense* (Van et al., 2016), *Billolivia noanii* (Luu et al., 2018), etc.

To enrich our knowledge on the flora of BNBPN, eight botanical surveys were conducted from 2012 to present under the support of the Ministry of the Environment, Japan. From our studies, around 3,200 voucher specimens were collected and we discovered and described 7 new endemic species. Based on the results, in March 2019, "A picture guide for the flora of Bidoup - Nui Ba National Park" (vol. I: Mt. Langbiang) was published.

Still, there are lots of new findings, so in the future, we are going to publish two more volumes of photo guides, aiming to raise further awareness on the value of flora in the area. Also, we will use both morphological/phenological observations and molecular evidence to understand more deeply on the plant diversity in the area which would be helpful for developing effective biodiversity conservation.

HỖ TRỢ KHU DỰ TRỮ SINH QUYỀN LANG BIANG

Bạn không cần là tỷ phú mới có thể làm được điều lớn lao. Dưới đây là những việc nhỏ, đơn giản nhưng lại có thể thực hiện ngay và hỗ trợ thiết thực cho khu DTSQ Lang Biang và cư dân bản địa nơi đây.

“IN A RELATIONSHIP” WITH LBBR

It does not cost you a fortune to give support to the reserve. Here are some easy peasy things you can do to support Lang Biang and its local inhabitants.

Mua các sản phẩm địa phương

Một số địa điểm bạn có thể tìm mua các sản phẩm địa phương:

PURCHASE LOCAL GOODS PRODUCED IN A SUSTAINABLE WAY

Here are some addresses that you can buy sustainable products made with love and care from the region.

NĂM HƯƠNG NGUYEN LONG

Nấm hương Shiitake (*Lentinula edodes*) là loại nông sản được thiên nhiên tặng cho khu DTSQ Lang Biang. Nguyên Long là đơn vị tiên phong áp dụng quy trình sản xuất khắc khe, không sử dụng thuốc trừ sâu hoặc bất kỳ loại hóa chất nào trong quá trình sản xuất để gìn giữ được chất lượng và giá trị của sản phẩm Với sự hỗ trợ từ dự án JICA SNRM, công ty Nguyên Long đã chuyển giao công nghệ cho người dân địa phương, cụ thể là đồng bào dân tộc thiểu số K'Ho, và công ty cũng đã thiết lập hệ thống thu mua từ bà con, cung cấp cho khách hàng.

SHIITAKE MUSHROOM BY NGUYEN LONG JSC

Shiitake mushroom (*Lentinula edodes*) is a distinct precious gift that nature has given to LBBR. No-use of pesticides and chemicals in the production process and this product is granted VietGAP certificate. With the support of JICA SNRM project, Nguyen Long company has transferred cultivation techniques to local people, especially K'Ho- ethnic minorities, and build the supply chain.

LIÊN LẠC

05 Trần Quý Cáp, phường 9, Lâm Đồng
(+84263) 3822 686
0909644359
truongbinhnguyen@yahoo.com

CONTACT

05 Tran Quy Cap, Ward 9, Dalat, Lam Dong
(+84263) 3822 686
0909644359
truongbinhnguyen@yahoo.com

HỒNG SHIN SANG

Shin Sang là công ty chuyên sản xuất và chế biến các sản phẩm từ quả hồng bằng công nghệ Nhật Bản. Đặc biệt, sản phẩm hồng treo sấy dẻo đã được chứng nhận là sản phẩm chất lượng cao Việt Nam và là sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu trong khu vực.

PERSIMMONS BY SHIN SANG AGRICULTURAL PROCESSING PRIVATE ENTERPRISE

Shin Sang is a company specializing in producing and processing persimmons applying Japanese technology. Dried hanging persimmon is certified as Vietnam High Quality Goods and typical agricultural products in the region.

LIÊN LẠC

28 đường 3/4, thành phố Đà Lạt, Lâm Đồng
(+84263) 3821 235
phulocdl@yahoo.com.vn
www.hongdeodalat.com

CONTACT

28 3/4 Street, Dalat city, Lam Dong
(+84263) 3821 235
phulocdl@yahoo.com.vn
www.hongdeodalat.com

LADOPHAR

Dalat - Since 1982

A-TI-SÔ CỦA CÔNG TY DƯỢC PHẨM LÂM ĐỒNG

Ladophar là doanh nghiệp Dược duy nhất trên khu vực Tây Nguyên sản xuất thuốc và sản phẩm chăm sóc sức khỏe từ Dược liệu. Các sản phẩm A-ti-sô của công ty được sản xuất từ chiết xuất lá tươi A-ti-sô trong vòng 24 giờ sau khi thu hoạch để bảo toàn tối đa hoạt chất. Công ty đã đầu tư xây dựng vùng trồng A-ti-sô và các loại thảo dược quý theo nguyên tắc GACP - WHO, đáp ứng yêu cầu về chất lượng cho thị trường trong nước và xuất khẩu.

ARTICHOKES BY LAM DONG PHARMACEUTICAL JSC

Ladophar is the only pharmaceutical company in Central Highland to produce medicine and healthcare products from herbal origins. Its modern 24-hour extraction technology helps retain the optimum level of Cynarine. The company has invested in building specialized cultivation zones for artichokes and other precious herbs which meet GACP-WHO, serving both domestic and export markets.

LIÊN LẠC

18 Ngô Quyền, phường 6, Đà Lạt, Lâm Đồng
(+84263) 3832020 - 3824167
info@ladophar.com.vn
www.ladophar.vn

CONTACT

18 Ngo Quyen Street, Ward 6, Da Lat, Lam Dong
(+84263) 3832 020 - 3824 167
info@ladophar.com.vn
www.ladophar.vn

CÀ PHÊ CỦA CÔNG TY TNHH THE MARRIED BEANS

Khởi xướng và vận hành như một hợp tác xã đồng hành - hỗ trợ - gắn kết người nông dân trồng cà phê, hoạt động canh tác - sản xuất theo theo tiêu chuẩn chất lượng của Hiệp hội cà phê đặc sản thế giới (SCA). Các vườn Arabica trong liên kết The Married Beans được canh tác tại các vùng địa lý cao xung quanh Đà Lạt, Cầu Đất, Lạc Dương, với sự tham gia sản xuất - đổi mới của cộng đồng người đồng bào K'ho tại Lâm Đồng. The Married Beans là doanh nghiệp có tinh trách nhiệm xã hội cao với mục tiêu cải thiện chất lượng cà phê Việt Nam đồng thời tái tạo hệ sinh thái vùng nguyên liệu, cùng lúc đó hỗ trợ phát triển đời sống cho người nông dân.

COFFEE BY THE MARRIED BEANS COMPANY LIMITED

In initiation and operation of a cooperative to companion - support - connect coffee farmers, we are creating sustainable, selective production system with quality standards of Specialty Coffee Association (SCA). Arabica coffee farms of The Married Beans cooperative are on high altitude areas around Da Lat, Cau Dat, Lac Duong with the participation of K'ho community in Lang Biang area. The Married Beans is a company which is high society responsibility with aims of improving Vietnamese coffee quality and regenerating natural ecosystem at growing region and supporting to farmers living conditions at the same time.

LIÊN LẠC

Số 6 Nguyễn Văn Trỗi, phường 1, Đà Lạt, Lâm Đồng
(+84) 263 700 828
themarriedbeans@gmail.com
https://themarriedbeans.com/

CONTACT

6 Nguyen Van Troi Street, Ward 1, Da Lat, Lam Dong
(+84263) 3700 828
themarriedbeans@gmail.com
https://themarriedbeans.com/

Trải nghiệm cuộc sống tại khu DTSQ Lang Biang

Hòa mình vào thiên nhiên là cách thiết thực nhất để quan sát, cảm nhận, hiểu và biết trân trọng về ý nghĩa và tầm quan trọng của khu dự trữ sinh quyển. Hãy một lần đi trên các tuyến đường mòn xuyên rừng của Vườn Quốc gia Bidoup-Núi Bà hoặc tham gia các hoạt động du lịch sinh thái, giáo dục môi trường và bạn sẽ trải nghiệm trọn vẹn những giá trị tuyệt vời nơi đây.

EXPERIENCE LIFE AT LBBR

Indulging with nature in LBBR is more than impactful in helping us see, feel and understand the meaning of a biosphere reserve. Taking trails in Bidoup-Nui Ba National Park and going on eco-tours organized by private tour company are both great choices and unforgettable experiences.

Trung tâm Du lịch Sinh thái và Giáo dục Môi trường - Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà (CEEE)

Với sự hỗ trợ của JICA và các chuyên gia quốc tế đầu ngành, Trung tâm CEEE bắt đầu tổ chức các tour du lịch sinh thái từ năm 2012 với các tour xem chim, tour đi bộ khám phá rừng nguyên sinh, chinh phục đỉnh Bidoup - Nóc nhà Tây Nguyên cao 2.287m hoặc tìm hiểu văn hóa dệt thổ cẩm, văn hóa người K'Ho. Ngoài ra CEEE còn tổ chức các hoạt động team building, các chương trình giáo dục môi trường, đặc biệt là các chương trình về với thiên nhiên cho trẻ em. Trung tâm Du khách do JICA hỗ trợ xây dựng với những mô hình diễn giải có tương tác cũng là điểm không thể bỏ qua.

LIÊN HỆ

Trung tâm du lịch sinh thái và giáo dục môi trường -
Vườn quốc gia Bidoup Núi Bà
Xã Đa Nhim, huyện Lạc Dương, tỉnh Lâm Đồng

ĐIỆN THOẠI: (+84263) 3747 449 / (+84) 947 047 449

EMAIL: bidoup@gmail.com

WEBSITE: <http://bidouptour.com/vi/>

CENTER FOR ECOTOURISM AND ENVIRONMENTAL EDUCATION (CEEE)

With support from JICA and leading experts, the CEEE has started ecotourism activities since 2012 with bird watching tours, trekking through primary forests, challenging Bidoup - the 2,287m- peak of the Central Highland or cultural tours to explore traditional weaving or K'Ho culture. Besides, CEEE organizes team building, and environmental education activities. On top of that are nature tours for children. The Visitor Center constructed by JICA with hand-on interpretative displays is a must-to-explore spot.

CONTACT

Center for Ecotourism and Environmental Education - Bidoup Nui Ba National Park
Da Nhim Commune, Lac Duong District,
Lam Dong Province

PHONE: (+84263) 3747 449 / (+84) 947 047 449

EMAIL: bidoup@gmail.com

WEBSITE: <http://bidouptour.com/vi/>

Dalattourist

Với sự trân trọng thiên nhiên tươi đẹp, văn hóa và bản sắc Đà Lạt, công ty du lịch Dalattourist là địa chỉ cung cấp dịch vụ du lịch lâu đời và uy tín nhất ở Đà Lạt. Du khách có thể chọn tham gia các hoạt động thú vị như canyoning (đu dây vượt thác), hành trình trên cao, cắm trại, tham quan trang trại cà phê hoặc tham quan một số địa điểm nổi tiếng ở Đà Lạt như Thác Datanla, Đỉnh Lang Biang, hay Đồi Robin. Tất cả hoạt động du lịch được Dalattourist chăm lo, tổ chức quản lý chuyên nghiệp để du khách thưởng thức được trọn vẹn nhất các giá trị có sẵn của khu DTSQ Lang Biang.

LIÊN HỆ

VĂN PHÒNG CHÍNH: 01 Le Dai Hanh St, Ward 1, Dalat City
VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN: 31 Han Thuyen St, Ben Nghe Ward, 1 District, Hochiminh City
HOTLINE: (+84) 981 166 088
WEBSITE: <http://dalattourist.com.vn/>

DALATTOURIST

With the appreciation of the beautiful nature and distinguished cultural identity, Dalattourist offers multiple choices of great activities such as canyoning, camping, coffee tour, etc. The three beautiful destinations in Dalat; Datanla Waterfalls, Langbiang Mountain, and Robin Hill, are managed by the company and provide the experiences to feel the bestowed values in LBBR.

CONTACT

HEAD OFFICE: 01 Le Dai Hanh St, Ward 1, Dalat City
REPRESENTATIVE OFFICE: 31 Han Thuyen St, Ben Nghe Ward, 1 District, Hochiminh City
HOTLINE: (+84) 981 166 088
WEBSITE: <http://dalattourist.com.vn/>

“

CHIA SẺ VỚI BẠN BÈ!

Chúng mình rất vui nếu bạn có thể dành chút thời gian để chia sẻ cảm nghĩ, thông tin và trải nghiệm của mình khi ghé thăm khu Dự trữ Sinh quyển Lang Biang.

”

“

SPREAD THE WORLD!

LBBR would be thankful if you could spare a minute to share about your thoughts, knowledge and experience with the reserve.

”

Author and Editorial Team

Takuya Nomura/ Sustainable Natural Resource Management Project
Nguyen Bao Khanh/ Co-Founder & COO, Alley 51 Ventures
VanHa Dang Hoang/ Sustainable Natural Resource Management Project

Designer

Cao Thi Nguyen Nguyen

Photo Courtesy/ Bản Quyền Hình Ảnh

- Bidoup Nui Ba National Park/ Vườn Quốc Gia Bidoup - Núi Bà
- Dalattourist Company / Công ty du lịch Dalattourist
- Hoàng Minh Đức / Southern Institute of Ecology / Viện sinh thái học Miền Nam
- Jodi Rowley / The Australian Museum / Bảo tàng Úc
- Lam Dong Pharmaceutical JSC/ Công ty Dược Phẩm Lâm Đồng
- Married Beans Company Limited/ Công ty TNHH The Married Beans
- Nguyen Long JSC / Công ty CP Nguyên Long
- Nguyễn Văn Ngọc / Dalat University / Đại học Đà Lạt
- Shin Sang Agricultural Processing Private Enterprise/ DNTN Chế Biến Nông Sản Shin Sang
- Trần Nhật Tiên / Photographer / Nhiếp ảnh gia
- The Southern Institute of Ecology, Saola Working Group / Viện sinh thái học miền Nam, nhóm công tác Sao La - Global Wildlife Conservation and the Leibniz Institute for Zoo and Wildlife Research
- TriLê / Photographer/Nhiếp ảnh gia
- Ryo Iizuka / Japan Overseas Cooperation Volunteers / Tình nguyện viên Hợp tác Hải ngoại Nhật Bản

---

BAN THƯ KÝ KHU DỰ TRỮ
SINH QUYỀN THẾ GIỚI LANG BIANG

SECRETARIAT OF LANG BIANG WORLD
BIOSPHERE RESERVE MANAGEMENT BOARD

Email: Langbiangbr@gmail.com
Địa chỉ: Tiểu khu 97, xã Đa Nhim,
huyện Lạc Dương, tỉnh Lâm Đồng, Việt Nam

Email: Langbiangbr@gmail.com
Address: Sub Zone 97, Đa Nhim commune, Lạc
Duong District, Lam Dong Province, Vietnam

Tài liệu này được biên soạn, là một phần của Dự án quản lý tài nguyên thiên nhiên bền vững (SNRM) do Cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA) tài trợ và được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam thực hiện từ năm 2015 đến 2020.

Các quan điểm thể hiện trong tài liệu này là của các tác giả và không nhất thiết phản ánh quan điểm của SNRM hoặc JICA.

©2019 JICA

This booklet was prepared as a part of the Sustainable Natural Resource Management Project (SNRM) funded by the Japan International Cooperation Agency (JICA) and executed by the Ministry of Agriculture and Rural Development of Viet Nam from 2015 to 2020. The views expressed in this material are those of the authors and do not necessarily reflect the view of SNRM

©2019 JICA